

Informatiebijeenkomst Palliatieve Zorg – deel A

- **Introductie op palliatieve en terminale zorg**
- **Veel voorkomende symptomen**
- **Samenwerken met de professionele zorgverleners**

Lesdoelen

Vrijwilliger/ mantelzorger

- Leert een aantal begrippen kennen en begrijpen die vaak worden gebruikt in de palliatieve en terminale zorg
- Neemt kennis van de definitie palliatieve zorg (WHO) en leert deze te begrijpen
- Leert de 4 dimensies van palliatieve zorg toe te passen op de casussen en de theorie uit sessie A en B: lichamenlijk, psychisch; sociaal; spiritueel
- Neemt kennis van de meest voorkomende symptomen die voorkomen in de palliatieve en terminale zorg en hoe daar mee wordt omgegaan.
- Neemt kennis van verschillende disciplines die betrokken zijn in de laatste levensfase en leert samen te werken met de zorgprofessionals

Datum:

Groepsgrootte:

Trainer:

Locatie:

Vooropdracht:

*"Neem een voorwerp mee van thuis die u doet denken aan de laatste levensfase en hoe u daar als naaste/vrijwilliger bij betrokken wilt zijn"
De bijeenkomst start met de toelichting van elke deelnemer op het meegebrachte voorwerp.*

Tijd/leerinhoud

PP

INHOUD

DIDACTISCHE HANDELINGEN

Materialen

Inleiding 30 minuten	1	<ul style="list-style-type: none"> • Introductie/inleiding + Presentielijst tekenen 	<ul style="list-style-type: none"> • Actieve deelname aan kennismaking 	<p>Flap-over USB met PPP en filmpje Keetje Bosman</p>
	2	<ul style="list-style-type: none"> • Maak de lesdoelen bekend (zie bovenstaand) 	<ul style="list-style-type: none"> • Voordracht vanuit PPP/ Mondeling • Verwachtingen noteren op flap 	<p>Hand-out van PPP Notitieboekje en pen van De Driehoek</p>
	3	<ul style="list-style-type: none"> • Haal verwachtingen uit de groep 	<p>Vraag de voorwerpen op tafel te zetten. 1 – 2 associatievragen Zelf beginnen (of juist eindigen?)</p>	<p>4 vellen gekleurd papier (geel, blauw, groen, rood) voor de Kahoot kwis.</p>
	4	<ul style="list-style-type: none"> • Kennismaking; kort iets over de persoon, rol en organisatie en een toelichting op het voorwerp. 	<p>Vraag of de deelnemers bij de juiste kleur gaan staan; vraag door waarom iemand bij die kleur staan. Deelnemers mogen ondertussen naar een andere kleur overstappen als zij goede argumenten van elkaar horen.</p>	<p>Eigen voorwerp van thuis</p>
	5 - 10	<ul style="list-style-type: none"> • Korte toelichting op de WHO-definitie van palliatieve zorg. • Kennis ophalen d.m.v. vragen op de sheets. 		<p>Rood, groen, geel en blauw vel papier in diverse hoeken van de ruimte neerleggen</p>

Kern 120 minuten	11	Wat is palliatieve zorg? Wat is terminale zorg?	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijsleergesprek 	
	12	<ul style="list-style-type: none"> • Wie kan nog met eigen woorden aangeven wat palliatieve zorg is? • Filmpje Keetje Bosman • https://www.youtube.com/watch?v=58ZJkyTbNmo 	<p>Wat sprak u hierbij aan? Welke van de 4 dimensies zag u? Aan de groep vragen; noteren op flap-over</p>	
	13	<p>De meest voorkomende symptomen in de palliatieve zorg. https://overpalliatievezorg.nl/zorg-en-hulp/infographics-over-palliatieve-zorg</p>	<p>Een aantal infographics laten zien via de link in de pp en bespreken</p>	
	14	<p>Samenwerken met de zorgprofessionals Wie kunnen er allemaal betrokken zijn?</p>	<p>Misschien zijn er ook al casussen genoemd door deelnemers die hierbij te gebruiken zijn.</p>	
	15	<p>Stel dat..</p>		
	16-17			
Afsluiting 30 minuten	18	Afsluiting en evalueren: <ul style="list-style-type: none"> • Rondje maken; hoe was deze bijeenkomst voor u? • Wat gaat u morgen (anders) doen? 	<p>Leervragen van de flap allemaal behandeld of geparkeerd?</p>	
	19 20	<p>Attenderen op aanbod leercentrum en bronnen. Bewijs van deelname wordt per mail gestuurd</p>	<p>Er wordt bij bewijs van deelname ook een link gestuurd voor schriftelijke evaluatie</p>	

		<p>Bronnen: Deze bijeenkomst is vormgegeven door zorgprofessionals uit diverse zorgorganisaties: Petra Heemskerk (de Zellingen); Magda Mol (Ielie zorggroep); Ruth Schoonaard (Aafje); Marleen Granneman (Aafje) Karin Neijssel (Aafje)</p>		
--	--	--	--	--

Tipkaart trainer:

- Kwaliteitskader Palliatieve Zorg
- https://palliaweb.nl/getmedia/88b32980-5c50-43ec-9e5b-145b391c8179/Kwaliteitskader-palliatieve-zorg-Nederland_IKNL-en-Palliactief_2017.pdf
- Als je zelf start bij de kennismaking met een eigen voorwerp geef je hiermee 'het goede voorbeeld' door het zo beknopt mogelijk te doen en al te veel persoonlijke verhalen te vermijden. Vaak merk je dat de deelnemers dan je voorbeeld volgen.
- Al tijdens de Kahoot vragen kun je al de diepte ingaan en de stof behandelen. Dan kan je de sheets van de PPP nog wel laten zien, maar dan benoemen dat dit al besproken is

PowerPointpresentatie

Nr.	Tekst	Toelichting
1	Welkom in de informatiebijeenkomst Palliatieve zorg deel A	
2	<p>In deze bijeenkomst:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leert u een aantal begrippen begrijpen die vaak worden gebruikt in de palliatieve en terminale zorg • Neemt u kennis van de definitie palliatieve zorg (WHO) en leert deze te begrijpen • Leert u de 4 dimensies van palliatieve zorg toe te passen: fysiek, psychisch; sociaal; spiritueel 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Neemt u kennis van de meest voorkomende symptomen die voorkomen in de palliatieve en terminale zorg en hoe daar mee wordt omgegaan. • Neemt u kennis van verschillende disciplines die betrokken zijn in de laatste levensfase en leert samen te werken met de zorgprofessionals. 	
3	<p>Kennismaken met elkaar: Uw naam Bent u mantelzorger? Vrijwilliger? Beiden? Waarom koos u dit voorwerp om mee te nemen? Wanneer bent u tevreden over deze bijeenkomst? Wat wilt u specifiek leren?</p>	
4	<p>De WHO-definitie: 'een benadering die de kwaliteit van leven verbetert van patiënten en hun naasten die te maken hebben met een levensbedreigende aandoening, door het voorkomen en verlichten van lijden door middel van vroegtijdige signalering en zorgvuldige beoordeling en behandeling van pijn en andere problemen van lichamelijke, psychosociale en spirituele aard' [World Health Organization 2002]</p>	
5	<p>Er volgen nu een 4-tal vragen. In deze ruimte liggen 4 kleuren. Ga bij de kleur staan die het goede antwoord is op de vraag.</p>	
6	<p>Vraag 1: Palliatief betekent: Rood: verzachtend Blauw: verlichtend Geel: stervend Groen: behandelend</p>	Juiste antwoord = rood
7	<p>Vraag 2: Palliatieve zorg is: Rood: Leven toevoegen aan de dagen Blauw: Dagen toevoegen aan het leven Kantekening: Soms wil iemand geboorte van kleinkind meemaken en dan kan de vraag zijn, hoe kan ik toch nog wat dagen toevoegen aan mijn leven, maar is niet gericht op genezing</p>	Juiste antwoord = rood
8	<p>Vraag 3: De 4 dimensies die we toepassen in palliatieve zorg zijn: <i>m.a.w.: vanuit welke dimensies kijken we naar een zorgvrager die palliatieve zorg nodig heeft?</i> Rood: Economisch, financieel, sociaal, medisch</p>	Juiste antwoord = geel

	<p>Blauw: Gezin, familie, vrienden, buren</p> <p>Geel: Lichamelijk, geestelijk, sociaal en zingeving</p> <p>Groen: Hoofd, hart, handen, buik</p>	
9	<p>Vraag 4:</p> <p>De meest voor de hand liggende zorgverlener om de situatie van de zorgvrager te bespreken of observaties door te geven is:</p> <p>Rood: de huisarts (in de thuiszorg) of de specialist ouderengeneeskunde (in de zorgorganisatie)</p> <p>Blauw: de 1^e contactpersoon van de zorgvrager</p> <p>Geel: de teamleider van het (thuis-)zorgteam</p> <p>Groen: de wijkverpleegkundige (in de thuiszorg) of de EVV' er/ Contactverzorgende (in de zorgorganisatie)</p>	Juiste antwoord = groen
10	<p>Vraag 5:</p> <p>De meest voorkomende symptomen in de palliatieve zorg zijn: pijn, onrust, angst, mondklachten, benauwdheid, delier, vermoeidheid</p> <p>Is deze stelling juist?</p> <p>Rood: de stelling is juist</p> <p>Blauw: de stelling is <u>niet</u> juist</p>	Juiste antwoord = rood
11	<p>Palliatieve zorg = Palliatief betekent: verzachtend. Palliatieve zorg is niet gericht op genezing, maar op welzijn. Dat het leven zo fijn en goed mogelijk is (door het voorkómen en/of verminderen van klachten), ondanks dat iemand ziek is. En omdat de mensen om de zorgvrager heen daar ook een grote rol bij spelen, richt palliatieve zorg zich ook op de naasten</p> <p>Terminale zorg = Terminale zorg is de zorg in de laatste paar weken van het leven. Dat is de fase waarin iemand gaat sterven. Dan is de zorg erop gericht iemand zo goed mogelijk naar het einde te begeleiden.</p>	
12	<p>Filmpje Keetje Bosman</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat valt u op? • Welke 4 dimensies zag u? 	
13	<p>Filmpje: de 4 dimensies door huisarts Jennifer Baars</p> <p>https://youtu.be/mHV2rY-ElZw</p>	

	<p>Infographic: https://overpalliatievezorg.nl/getmedia/00ce639e-f261-463e-93c3-efe5529b82aa/Palliatieve-zorg-algemeen_2024.pdf</p>	
14	<p>Symptomen in de palliatieve zorg</p> <p>Infographics: https://overpalliatievezorg.nl/zorg-en-hulp/infographics-over-palliatieve-zorg</p>	
15	<p>Wie kunnen er allemaal betrokken zijn in de palliatieve zorg?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huisarts • Wijkverpleegkundige of verzorgende (thuiszorg) • Medisch specialist • Verpleegkundige palliatieve zorg (extramuraal huisbezoek en intramuraal bezoeken ze de teams/mantelzorg of er begeleiding nodig is) • Verpleegkundige in het ziekenhuis of verpleeghuis • Specialist ouderengeneeskunde • Fysiotherapeut • Ergotherapeut • Logopedist • Podotherapeut • Optometrist • Huidtherapeut • Diëtist • Maatschappelijk werker • Geestelijk verzorger • Psycholoog • Apotheker 	
16	<p>Stel dat...</p> <p>U bent op vrijdagmiddag bij dhr. Wong omdat zijn zoon echt even naar de zaak moest en er verder niemand bij hem kon zijn. Dhr. Wong krijgt opeens acute, hevige pijn. Wat kunt u dan het beste doen?</p>	

17	Stel dat... U bezoekt Mevrouw Polensky al enige tijd. Haar levenseinde nadert nu snel. U vraagt aan haar hoe zij hierin staat. Zij zegt: "Ik ben er nog niet klaar voor!" en zij huilt hier verdrietig bij. Wat kunt u het beste doen?	
18	Evaluatie <ul style="list-style-type: none">• Hoe was deze bijeenkomst voor U?• Wat neemt u mee?	
19	Bewijs van deelname Link voor evaluatie	
20	Aanbod De Driehoek	